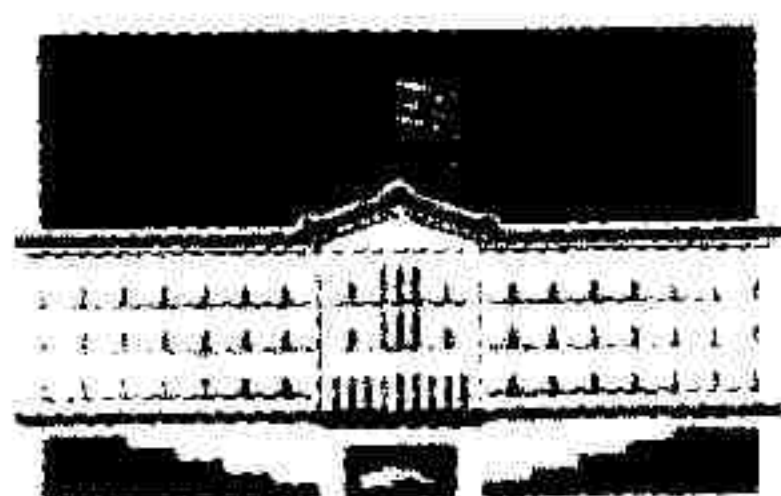




ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β' ΠΕΙΡΑΙΑ



9-6-2015

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: τον Υπουργό Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού
τον Υπουργό Οικονομικών

Θέμα: Σχετικά με την απώλεια εσόδων από φορολογία τσιγάρων

Κύριε Υπουργέ,

Σύμφωνα με πρόσφατο δημοσίευμα της εφημερίδας «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» φόρους ύψους 2,535 δισ. ευρώ στερήθηκε το Ελληνικό Δημόσιο την τελευταία 7ετία (2008-2014) λόγω του λαθρεμπορίου τσιγάρων στην Ελλάδα. Η KPMG ανακοίνωσε στις 3/6/2015 τα ετήσια πανευρωπαϊκά αποτελέσματα για το λαθρεμπόριο καπνού το 2014 όπου μόνο στην Ελλάδα υπολογίζεται ότι οι αναλογούντες φόροι προσέγγισαν τα 670 εκατ. ευρώ έναντι 565 εκατ. ευρώ το 2013.

Κατ' αρχήν, όσον αφορά στην Ε.Ε. συνολικά, το παράνομο εμπόριο τσιγάρων παραμένει σε υψηλά επίπεδα. Σύμφωνα με την KPMG, 56,6 δισ. παράνομα τσιγάρα καταναλώθηκαν το 2014, αντιπροσωπεύοντας το 10,4% της συνολικής κατανάλωσης. Η παράνομη αγορά τσιγάρων στοιχίζει στους Ευρωπαίους φορολογούμενους και στις κυβερνήσεις τους περισσότερα από 11 δισ. ευρώ σε χαμένους φόρους. Ενδεικτική είναι η διαπίστωση ότι το σύνολο των πωλήσεων παράνομων τσιγάρων στην Ε.Ε. είναι τέτοιο που κατατάσσει τους λαθρεμπόρους στον 5ο μεγαλύτερο προμηθευτή τσιγάρων στους Ευρωπαίους καταναλωτές.

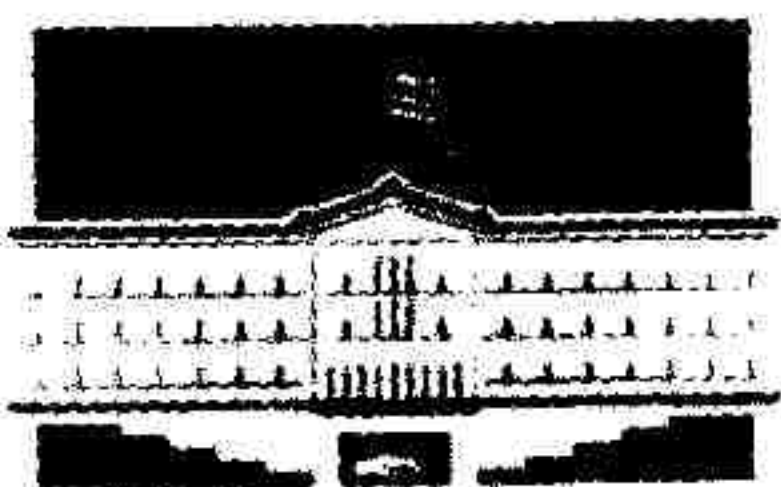
Τα «Illicit whites» τσιγάρα –τα οποία συνήθως παράγονται νόμιμα σε μία χώρα, με κύριο σκοπό τη λαθραία διάθεσή τους– έχουν κατακλύσει την Ε.Ε. Σύμφωνα με την KPMG, ενώ η παράνομη διακίνηση των ευρέως γνωστών σημάτων έχει περιοριστεί σημαντικά, ο αριθμός των λεγόμενων «Illicit whites» έχει αυξηθεί ραγδαία, από σχεδόν 0% το 2006 στο 37% του συνόλου των παράνομων τσιγάρων το 2014.

Όσον αφορά το σύνολο της Ε.Ε. το 2014, η μελέτη κατέδειξε ότι:

- Τα «Illicit whites» αυξήθηκαν κατά 8% το 2014 και έφτασαν τα 21,1 δισ. τσιγάρα. Οι χώρες με τη μεγαλύτερη κατανάλωση τέτοιων τσιγάρων είναι η Πολωνία, η Ιταλία, η Ισπανία και η Ελλάδα,
- Το 2014, το 10,4% των τσιγάρων που καταναλώθηκαν στην Ε.Ε. ήταν παράνομα, και
- Η συνολική ποσότητα των παράνομων τσιγάρων στην Ε.Ε. μειώθηκε κατά 3,3% το 2014, φθάνοντας τα 56,6 δισ. τσιγάρα.

Αναφορικά με την Ελλάδα η μελέτη της KPMG έδειξε ότι στην Ελλάδα το 2014:

- Το παράνομο εμπόριο τσιγάρων αυξήθηκε κατά 2,8 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το



ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ



ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β' ΠΕΙΡΑΙΑ

- 2013, φθάνοντας το 20,6% της συνολικής εγχώριας αγοράς καπνού το 2014,
- β) Με 4,4 δισ. παράνομα τσιγάρα, η Ελλάδα βρίσκεται πλέον στην 5η υψηλότερη θέση στην Ε.Ε.,
 - γ) Η συντριπτική πλειονότητα των παράνομων τσιγάρων είναι τα «λευκά λαθραία» (Illicit whites) (7 στα 10) και
 - δ) Η τάση εξακολουθεί να είναι ανοδική, αφού το 2014 τα «Illicit whites» αυξήθηκαν κατά 12% σε σχέση με το 2013.

Από την άλλη πλευρά, πάνω από τις εκτιμήσεις του φετινού προϋπολογισμού κατά 4 εκατ. ευρώ, κινήθηκαν τα έσοδα του κράτους από τη φορολογία των καπνικών προϊόντων το πρώτο τρίμηνο του έτους. Συγκεκριμένα, τα χρήματα που μπήκαν στα κρατικά ταμεία από τους φόρους στα καπνικά ανήλθαν σε 579 εκατ. ευρώ, ποσό που ξεπέρασε τις εκτιμήσεις του φετινού προϋπολογισμού κατά 4 εκατ. ευρώ, αλλά και τις περσινές αντίστοιχες εισπράξεις κατά 9 εκατ. ευρώ.

Παρ' όλα τόσο με βάση τη μελέτη της KPMG όσο και με τα λοιπά στοιχεία από προηγούμενες μελέτες-αναφορές, το πρόβλημα του λαθρεμπορίου καπνικών προϊόντων έχει σαν αποτέλεσμα το ελληνικό δημόσιο σε ετήσια βάση να έχει απώλειες φορολογικών εσόδων που φτάνουν ίσως και το επίπεδο των 800 εκατ ευρώ από διαφυγόντες δασμούς, ενώ η χώρα μας έχει μετατραπεί σε έναν από τους μεγαλύτερους διακινητές λαθραίων τσιγάρων στην ΕΕ, ενώ την ίδια ώρα σοβαροί είναι οι κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία καθώς δεν γίνεται κανένας ποιοτικός έλεγχος στα παράνομα τσιγάρα και τον καπνό. Πλέον, το παράνομο εμπόριο στην Ελλάδα έχει φτάσει σε ύψος-ρεκόρ, με δραματικές συνέπειες σε όλους τους τομείς (απώλεια εσόδων από το κράτος, απώλεια θέσεων εργασίας, χρηματοδότηση εγκληματικών οργανώσεων, κ.λπ.).

Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2013, πρώτη χρονιά εφαρμογής της νέας φορολογικής δομής στα προϊόντα καπνού, το λαθρεμπόριο τσιγάρων στην Ελλάδα παρουσίασε τη μεγαλύτερη αύξηση στην Ε.Ε. ξεπερνώντας το 23%, με άμεση συνέπεια τεράστιες φορολογικές απώλειες για το κράτος.

Παράλληλα, το 2013, η χώρα γνώρισε τη μεγαλύτερη αύξηση (+ 26%) στην κατανάλωση λαθραίων και παραποιημένων τσιγάρων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το CNBC, επικαλούμενο μια πρόσφατη έκθεση, σημειώνει πως η ελληνική κυβέρνηση θα μπορούσε να «σώσει» τουλάχιστον ένα δισεκατομμύριο ευρώ αν κατάφερνε να εξαλείψει το λαθρεμπόριο καπνού.

«Περαιτέρω αυξήσεις των ειδικών φόρων κατανάλωσης και η συνεχιζόμενη χρήση της Ελλάδας ως διαμετακομιστικό κέντρο, μας δείχνει πως μέχρι το 2019, η διείσδυση των



ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ



ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β' ΠΕΙΡΑΙΑ

παράνομων τσιγάρων είναι πιθανό να φτάσει στο 25%, ίσως και να το ξεπεράσει», τονίζει ο Σέιν ΜακΓκιλ, αναλυτής του εμπορίου καπνού του Euromonitor.

Το CNBC αναφέρει ότι μόνο πέρυσι η Ελλάδα απώλεσε 740 εκατομμύρια ευρώ, σε εκτιμώμενα έσοδα από την πώληση παράνομων τσιγάρων, το 2013 έχασε 565 εκατομμύρια ευρώ, ενώ το μέγεθος των απωλειών θα φτάσει, σύμφωνα με εκτιμήσεις, το ένα δισεκατομμύριο ευρώ μέχρι το 2019. Οι υπολογισμοί της έρευνας έγιναν βάση της μέσης τιμής ενός πακέτου τσιγάρων στην Ελλάδα (3,80 ευρώ το 2014) και της μέσης φορολογικής επιβάρυνσης ανά πακέτο (85%).

Το πρόβλημα καθίσταται μεγαλύτερο αν σκεφτεί κανείς πως το παράνομο εμπόριο στην Ελλάδα αντιπροσωπεύει το 21% όλων των τσιγάρων που καταναλώνονται στην Ελλάδα – ο αντίστοιχος αριθμός για το 2013 ήταν 18%.

Ο Σέιν ΜακΓκιλ, αναλυτής του εμπορίου καπνού του Euromonitor σημειώνει: «Η ανάπτυξη του φαινομένου επεκτάθηκε και τροφοδοτήθηκε από τη διαθεσιμότητα παράνομων τσιγάρων από τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και την Ανατολική Ευρώπη. Η Ελλάδα σε αυτή την αλυσίδα χρησιμοποιείται ως σημείο διέλευσης για τις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης». Επί του παρόντος, τα «παράνομα λευκά» (αυτή είναι η κωδική ονομασία των παράνομων τσιγάρων) δεν φαίνεται να βρίσκεται σε φάση ύφεσης – το αντίθετο.

«Περαιτέρω αυξήσεις των ειδικών φόρων κατανάλωσης και η συνεχιζόμενη χρήση της Ελλάδας ως διαμετακομιστικό κέντρο, μας δείχνει πως μέχρι το 2019, η διείσδυση των παράνομων τσιγάρων είναι πιθανό να φτάσει στο 25%, ίσως και να το ξεπεράσει», συμπληρώνει ο ΜακΓκιλ. Το CNBC γράφει χαρακτηριστικά για το θέμα: «Η Αθήνα είναι ενήμερη για το οικονομικό κόστος του εγκλήματος. Η πάταξη του λαθρεμπορίου καπνού είναι ανάμεσα στη λίστα των μεταρρυθμίσεων που έχει προτείνει ο Γιάννης Βαρουφάκης προς τους διεθνείς δανειστές. Ωστόσο, το πώς η κυβέρνηση θα μπορέσει να μειώσει την παράνομη κατανάλωση, παραμένει ασαφές».

Τι πρέπει να γίνει; Ο ΜακΓκιλ προτείνει: «Η κυβέρνηση και η βιομηχανία πρέπει να κινηθούν με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να αποδυναμώσουν τη ζήτηση για παράνομα προϊόντα μέσω μέτρων φορολογικών αυξήσεων, αλλά και ταυτόχρονη εκπαίδευση των Ελλήνων καταναλωτών σχετικά με τη φύση του παράνομου εμπορίου τσιγάρων». Μια δημόσια καμπάνια που θα υποστηριχθεί από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις που θα έλεγε «πείτε όχι στα παράνομα προϊόντα καπνού», μπορεί να «έτρεξε» πέρυσι, αλλά οι ειδικοί αντιτείνουν πως χρειάζεται κάτι περισσότερο από μια απλή καμπάνια.



ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ



ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β' ΠΕΙΡΑΙΑ

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάσθε κ.κ. Υπουργοί:

1. Ποιό είναι επακριβώς το ετήσιο ύψος των χρημάτων που μπήκαν στα κρατικά ταμεία από τους φόρους στα καπνικά από το 2009 μέχρι σήμερα;
2. Ποιά είναι η επίσημη εκτίμηση της Κυβέρνησης για την ετήσια απώλεια κρατικών εσόδων από το λαθρεμπόριο καπνού και το παράνομο εμπόριο τσιγάρων;
3. Με ποιό τρόπο σκοπεύει η Κυβέρνηση να αποδυναμώσει τη ζήτηση για παράνομα προϊόντα, αλλά και ταυτόχρονα να προχωρήσει στην εκπαίδευση των Ελλήνων καταναλωτών σχετικά με τη φύση του παράνομου εμπορίου τσιγάρων;
4. Είναι στην πρόθεση της Κυβέρνησης η συνεργασία με τις εγχώριες ιδιωτικές επιχειρήσεις προϊόντων καπνού για να πετύχει τα παραπάνω;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Δημήτριος Καμμένος
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β' ΠΕΙΡΑΙΑ